

KU Leuven vriest witloofcollectie in voor de eeuwigheid

nieuws

De Leuvense professor Bram Van de Poel en de Nationale Proeftuin voor Witloof in Herent stellen de genetische diversiteit van witloof veilig voor de toekomst. Ze hebben daarom 422 soorten witloof verzameld: wild witloof, commerciële rassen en het typisch Belgisch grondwitloof. De witloofcollectie wordt ingevroren bij een temperatuur van -196 graden, veilig voor altijd. Dat gebeurt in de kelder van het Departement Biosystemen aan de KU Leuven. Daar staan tien cryotanks met stikstof, waar ook al de wereldcollectie bananen in bewaard wordt.

🕒 26 FEBRUARI 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:48

Lees meer over:

akkerbouw

toelevering

onderzoek



De Leuvense professor Bram Van de Poel en de Nationale Proeftuin voor Witloof in Herent stellen de genetische diversiteit van witloof veilig voor de toekomst. Ze hebben daarom 422 soorten witloof verzameld: wild witloof, commerciële rassen en het typisch Belgisch grondwitloof. De witloofcollectie wordt ingevroren bij een temperatuur van -196 graden, veilig voor altijd. Dat gebeurt in de kelder van het Departement Biosystemen aan de KU Leuven. Daar staan tien cryotanks met stikstof, waar ook al de wereldcollectie bananen in bewaard wordt.

Het aantal telers van grondwitloof blijft verminderen. De overblijvers zijn vaak een dagje ouder, sommigen de 60 of zelfs 70 al gepasseerd, en veelal hebben ze geen uitzicht op een opvolger. Binnen dit en tien jaar dreigt de sector leeg te lopen zodat het maar de vraag is wie er nog met zijn knieën op de grond gaat zitten om witloofwortels in te tafelen. Grondwitloof is bijzonder arbeidsintensief. Vaak doen de telers ook de veredeling en vermeerdering van het zaaizaad zelf. Voor het streekproduct **Brussels grondwitloof** is dat zelfs vastgelegd in de productievoorwaarden. Generaties lang hebben Belgische witlooftelers hun eigen zaadlijnen geselecteerd. Hun witloof is het enige echte Belgische grondwitloof.

“Ze zijn daar terecht trots op”, zegt professor Bram Van de Poel (KU Leuven). Hij is bijzonder tevreden dat de telers hun rassen aan de wetenschap schenken want dat is niet vanzelfsprekend. “Iedere teler heeft zijn eigen kleine witloofgeheimen. Daarom garanderen we ook dat hun witloofzaad hier veilig is.” Met ‘hier’ bedoelt de professor de kelder van Departement Biosystemen, waar ook de wereldcollectie bananen in cryotanks bewaard wordt bij -196 graden. Het gaat om groeipuntjes van 1.100 bananenvariëteiten.

De cryotanks met stikstof worden non-stop gemonitord. KU Leuven is een wereldexpert inzake cryopreservatie van plantgoed. “Witloofzaden invriezen is eenvoudig”, zegt professor Van de Poel. “De kunst is om de planten nadien opnieuw te laten groeien.

Daarom ben ik ook zo blij dat we hier terecht kunnen met onze 422 witloofvariëteiten. Hier weet je dat ze veilig zijn.” Onderzoekster Yannah Cornelis heeft afgelopen zomer alle witloofrassen verzameld en geïnventariseerd. Hun zaadjes zitten inmiddels in cryotubes, klaar om te worden ingevroren.

Het wilde witloofzaad is afkomstig uit landen als Syrië en Irak. Commerciële witloofrassen komen van Franse zaadhuizen. De meest waardevolle zaden zijn van Belgische witloof telers en zullen bewaard worden voor de eeuwigheid. Professor Van de Poel: “We sloten een contract met de teler. Het witloofzaad zal alleen gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek. We willen het DNA van witloof bestuderen, niet alleen om te weten wat er zo typisch is aan Belgisch grondwitloof, maar ook om na te gaan hoe je witloof kan beschermen tegen veranderende klimaatomstandigheden zoals droogte en hogere temperaturen. Ook dan willen we witloof blijven eten. Met dit soort onderzoek kunnen we de telers nog beter ondersteunen.”

Intussen hebben de Franse zaadhuizen lucht gekregen van de Belgische witloofcollectie in Leuven. “Ze zijn erg geïnteresseerd in de zaadlijnen van Belgisch grondwitloof”, zegt Yannah Cornelis. “Volgende maand komen ze op bezoek in de Nationale Proeftuin voor Witloof in Herent. Maar zoals gezegd, dient het zaad enkel voor wetenschappelijk onderzoek. Zonder toestemming van de telers wordt het aan niemand doorgegeven. De witloof telers kunnen dus gerust zijn. Hun witloofzaad is veilig in de cryotank.”

Bart Panis, van Bioversity International – de beheerder van de bananencollectie – knikt. “Ook wij weten niet om welke rassen het gaat. De witloofcollectie is een black box. Wij weten enkel dat het om waardevol biologisch materiaal gaat. Een prijs kun je er niet op plakken”, zegt hij. “Hoe kostbaar de genetische diversiteit van de witloofcollectie is, zal moeten blijken in de toekomst. Maar mocht er ooit iets verkeerd lopen met de gezondheid van witloof, dan kunnen wetenschappers hier komen zoeken naar een oplossing. Voor bananen gebeurt dat al. Wij sturen geregeld gezonde bananenplantjes op naar plantages en onderzoekscentra over de hele wereld.”

Beeld: KU Leuven

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact


M • info@vilt.be


Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra